

> Retouradres Postbus 3006 9701 DA Groningen

Mevr. K. Ollongren, Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Dhr. S.A. Blok, Minister van Economische Zaken en Klimaat

**Instituut Mijnbouwschade
Groningen**

Bezoekadres
Cascadeplein 10
9726AD Groningen

Postadres
Antwoordnummer 3061
8000 WB Zwolle

Datum 4 augustus 2021
Betreft Samenwerking IMG-NCG

**Nationaal Coördinator
Groningen**

Bezoekadres
Paterswoldseweg 1
9726 BA Groningen

Postadres
Postbus 3006
9701 DA Groningen

Geachte minister Ollongren, geachte minister Blok,

Graag voldoen wij aan het verzoek van de Tweede Kamer zoals verwoord in kamerstuk 35.603-74 (gewijzigde motie van het lid Agnes Mulder c.s. ter vervanging van die gedrukt onder nr. 55) om de uitvoeringsconsequenties van het wetsvoorstel tot wijziging van de Tijdelijke wet Groningen in verband met de versterking van gebouwen in de provincie Groningen en het voorstel van het Groninger Gasberaad (één plan, één besluit, één proces, één loket) in kaart te brengen.

Ons kenmerk
NCG / IMG

We hebben kennisgenomen van de moties en amendementen naar aanleiding van de Wijziging Tijdelijke wet Groningen. Een aantal daarvan heeft betrekking op de samenwerking tussen NCG en IMG. Hieruit blijkt het belang dat de Tweede Kamer hecht aan goede samenwerking tussen onze organisaties. Wij onderschrijven dit en zien de moties en amendementen als ondersteuning voor de reeds gezette stappen in de samenwerking en als impuls voor de verdere verbetering daarvan.

Tussen het IMG en de NCG is een samenwerkingsconvenant gesloten en een gegevensdelingsovereenkomst afgesloten. De afgelopen periode is op basis hiervan intensief samengewerkt. De nodige stappen zijn gezet om de inwoners van het aardbevingsgebied zo goed en eenduidig mogelijk te ondersteunen in het proces van schade en versterken. Dit wordt later in de brief nog toegelicht. Daarnaast is de samenwerking door de komst van het bestuursakkoord nog verder geïntensiveerd. Op dit moment vindt de evaluatie van de samenwerking tussen IMG en NCG plaats. De uitkomsten hiervan nemen we uiteraard mee om de samenwerking verder vorm te geven. De Kamer wordt ook geïnformeerd over de uitkomsten en over hoe we de samenwerking op de korte, middellange en lange termijn verder vormgeven.

Voorstel Groninger Gasberaad

Het voorstel van het Groninger Gasberaad ziet op een geïntegreerd proces van schade en versterken, middels een VierMaalEen-Herstelplan; 1 loket, 1 plan, 1 proces en 1 besluit.

Het onverkort overnemen van het voorstel is niet mogelijk gelet op de verschillende wettelijke bevoegdheden zoals opgenomen in de (Wijziging) Tijdelijke wet Groningen en de fundamenteel andere processen, werkvoorraad en planning. De inhoud en doorlooptijden van schade opnemen, laten beoordelen en vergoeden lopen doorgaans ver uiteen met het proces van versterking met een inspectie, beoordeling, ontwerp in overleg met de eigenaar en uitvoering van de versterking. Versterking is in natura, eenmalig en in beginsel niet op aanvraag. De doorlooptijd om een pand te versterken is substantieel langer (meestal meerjarig). Daarentegen is schadevergoeding op aanvraag, betreft een grotere werkvoorraad en gaat het in beginsel om vergoeding in geld. Een schadevergoeding kan meerdere malen worden aangevraagd. De doorlooptijd voor afhandeling van schade is gemiddeld 6 maanden. We voorzien dat het verplicht samenvoegen van bovengenoemde processen en besluiten niet tot een verbetering en duidelijker proces zal leiden, maar tot vertraging van procedures die individueel sneller afgerond worden dan samen.

Ons kenmerk
NCG / IMG

Voortbouwen op huidige samenwerking IMG & NCG

In de bijlage worden de uitvoeringsconsequenties van de Wijziging Tijdelijke wet Groningen nader toegelicht. IMG en NCG gaan de samenwerking verder vormgeven binnen het wettelijke kader. Op basis van het huidige samenwerkingsconvenant zijn al verschillende werkprocessen opgezet en is al veel ervaring opgedaan.

Wel zien wij een aantal onderwerpen die op basis van de Wijziging Tijdelijke wet Groningen en in lijn met het voorstel van het Gasberaad opgepakt, dan wel verder uitgebouwd kunnen worden. Uitgebouwd, omdat delen van het voorstel van het Gasberaad al in de praktijk worden toegepast op basis van het voornoemde samenwerkingsconvenant. Het gaat om de volgende onderwerpen:

- **één loket:** Er is uitwisseling van informatie, afstemming tussen bewonersbegeleiders (NCG) en zaakbegeleiders (IMG) en één (telefonisch) loket (bellen naar IMG en NCG via één keuzemenu).
- **één plan en één proces:** Het wetsvoorstel biedt de nodige handvatten, met name in artikel 2a, derde en vierde lid, inzake afstemming van de uitvoering van de versterking en schadeafhandeling respectievelijk samenhangende behandeling daarvan. Bij een wens daartoe van de eigenaar worden schade en versterking in samenhang behandeld en indien de processen enigszins parallel aan elkaar lopen, kan één plan worden aangeboden bestaande uit versterking en schadeherstel, alsmede mogelijk andere uit te voeren werkzaamheden (bijvoorbeeld verduurzamende maatregelen). Ook in de praktijk wordt een samenloop van schade en versterking al bij de versterkingsoperatie meegenomen. Dossiers die zich daarvoor lenen, worden reeds in voorkomende gevallen onderling afgestemd. Naast een regulier overleg tussen het bestuur van IMG en de directie van NCG wordt nu nog gezamenlijk via stuur- en werkgroepen gewerkt aan combinatiedossiers waar schade en versterken samen komen, acuut onveilige situaties, impactvolle dossiers en informatie-

uitwisseling. Op korte termijn zal ook een samenwerking plaatsvinden op het vlak van vastgelopen dossiers die met voorrang om een oplossing vragen. Deze ervaringen en initiatieven zijn, met de lopende evaluatie van de samenwerking, een stevige basis om vanuit de bestaande processen de connectie te maken naar de nieuwe verplichtingen ten aanzien van afstemming en het structureel gezamenlijk behandelen van schade en versterken.

Ons kenmerk
NCG/IMG

- **één besluit:** Gegeven de verschillende bevoegdheden van onze organisaties is dit wettelijk niet mogelijk. Schade is in de regel ook veel eerder afgehandeld dan de versterking. Daarnaast houdt de procedure bij het IMG bij het uitbetalen van de schadevergoeding in beginsel op, terwijl de NCG de versterking in natura uitvoert. Wachten op elkaar om een besluit te nemen zal veelal onnodige vertraging teweegbrengen in één van de processen. Wel stemmen de organisaties af of schadeherstel wordt meegenomen tijdens de versterkingswerkzaamheden, indien een aanvrager dat wenst.

Conclusies ten aanzien van uitvoeringsconsequenties

De wijziging van de Tijdelijke wet Groningen heeft consequenties voor de samenwerking tussen NCG en IMG. Het gaat dan bijvoorbeeld om de mogelijkheden om onderling gegevens uit te wisselen en om de invulling van de verplichting tot afstemming respectievelijk in samenhang behandelen van schadeafhandeling en versterking. De algemene conclusie is dat de wijzigingen in de Tijdelijke wet Groningen voor beide organisaties uitvoerbaar zijn. Voor het IMG en de NCG staan de belangen van de gedupeerden centraal. Het samenvoegen van processen en besluiten conform het voorstel van het Groninger Gasberaad zal niet leiden tot een verbetering en duidelijker proces, maar tot vertraging van procedures die individueel sneller afgerond worden dan samen. Uit reeds opgedane ervaringen blijkt dat een lange en onzekere afhandelingsduur leidt tot onvrede en soms ook boosheid. Indien een gezamenlijke afhandeling van schadeherstel en versterking leidt tot een aanzienlijke vertraging van de schadeafhandeling zal een dergelijke combinatie in de regel niet in het belang van de bewoner zijn.

Wij gaan ervan uit u hiermee vooralsnog voldoende te hebben geïnformeerd en verzoeken u deze brief onder de aandacht te brengen van de Tweede Kamer.

Met vriendelijke groet,

S.C.J.J. (Bas) Kortmann
Voorzitter Bestuur IMG

Tilly Stigters
Plaatsvervangend
Directeur NCG

Bijlage

Uitvoeringsconsequenties voor IMG en NCG vanwege het wetsvoorstel tot Wijziging van de Tijdelijke wet Groningen in verband met de versterking van gebouwen in de provincie Groningen (35603, hierna ook: Wijziging TwG)

Op grond van motie 74 dienen zowel het IMG als de NCG gezamenlijk, op zelfstandige en onafhankelijke wijze, de uitvoeringsconsequenties van het wetsvoorstel en het voorstel van het Groninger Gasberaad in kaart te brengen en daarbij in te gaan op de verschillende wijzen waarop de samenwerking en sturing vanuit de NCG en het IMG op de korte termijn, de middellange termijn en de lange termijn kunnen worden vormgegeven.

Uitvoeringsconsequenties Wijziging TwG waarin samenhang is tussen NCG en IMG

Voorafgaand aan de onderstaand beschreven uitvoeringsconsequenties een aantal aandachtspunten:

1. Er wordt ingegaan op die artikelen uit het wetsvoorstel waar samenwerking tussen het IMG en de NCG aan de orde is. Per artikel worden de uitvoeringsconsequenties van de Wijziging TwG op het gebied van de samenwerking in kaart gebracht.
2. Zonder bij ieder artikellid de voor de samenwerking noodzakelijke gegevensuitwisseling te noemen, zijn de uitvoeringsconsequenties ten aanzien van de gegevensuitwisseling en privacy beschreven onder artikel 3, vijfde lid, Wijziging TwG.
3. Voorts wordt de uitvoering van de Wijziging TwG waar het gaat om de samenwerking tussen het IMG en de NCG verder uitgewerkt in een Algemene Maatregel van Bestuur op basis van artikel 3, negende lid, Wijziging TwG. Zowel de NCG als het IMG worden betrokken bij de totstandkoming van deze AMvB. Omwille van de efficiëntie zal dit niet bij ieder artikellid opnieuw worden vermeld.

Onderdeel B, wijziging van artikel 2 (toevoeging artikelliden)

9. Het Instituut is bevoegd om ter uitvoering van zijn taken en bevoegdheden op grond van deze wet met het oog op voorkoming of beperking van schade maatregelen te treffen of vergoedingen uit te keren die leiden tot versterking van een gebouw, voor zover dit geen versterkingsmaatregelen betreft als bedoeld in artikel 13j, eerste lid, onderdeel a.

10. Naast de schade, bedoeld in artikel 184 van Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek, kan het Instituut aan de aanvrager een in redelijkheid te bepalen tegemoetkoming in geld of in natura toekennen voor iedere redelijke maatregel die nodig is om te bewerkstelligen dat de schade waarvoor vergoeding wordt toegekend, duurzaam kan worden hersteld. Aan de toekenning van deze tegemoetkoming kan het Instituut voorwaarden verbinden.

11. Bij regeling van Onze Minister kan aan het Instituut de taak worden opgedragen knelpunten op te lossen die als gevolg van de schade zijn ontstaan.

Algemeen

De artikelliden bevatten nieuwe taken en bevoegdheden voor het IMG en kunnen in beginsel zonder gevolgen voor de versterkingswerkzaamheden van de NCG uitgevoerd worden.

Echter zijn er wel raakvlakken tussen deze nieuwe taken en bevoegdheden van het IMG en de versterking.

Lid 9

Dit artikellid brengt mee dat het IMG ervoor dient te zorgen dat de door het IMG te treffen maatregelen of uit te keren vergoedingen ter voorkoming of beperking van schade die leiden tot versterking geen versterkingsmaatregelen betreffen als bedoeld in artikel 13j, eerste lid, onderdeel a. De maatregelen en processen binnen zowel het IMG als de NCG zullen in dit kader op elkaar worden afgestemd op die adressen waar zowel schadeafhandeling als versterking aan de orde is. De inhoud van het versterkingsadvies is leidend om te bepalen of een maatregel een versterkingsmaatregel betreft. Verder kunnen het meerjarenversterkingsplan en de lokale prioritering vanwege het samengaan van schade en versterking in de regel niet worden doorkruist. Overigens is op basis van het samenwerkingsconvenant IMG-NCG is al het nodige gerealiseerd. Dit dient als basis om op voort te borduren.

Lid 10

Het tiende lid geeft het IMG de bevoegdheid om een tegemoetkoming toe te kennen voor duurzaam herstel. Het Instituut kan daar voorwaarden aan verbinden. Het IMG moet nog uitwerken in welke gevallen een dergelijke tegemoetkoming kan worden toegekend en welke voorwaarden hieraan worden verbonden. Voor de uitvoering van de versterkingsoperatie door de NCG is nodig dat IMG en NCG hierover afstemmen. Het is namelijk van belang dat de voorwaarden die het IMG verbindt aan een tegemoetkoming voor duurzaam herstel niet belemmerend zijn voor de voortgang van de versterkingsoperatie door de NCG. Deze dossiers vergen afstemming en mogelijk ook intensieve samenwerking door het IMG en de NCG. Hiervoor zal een werkproces moeten worden ingericht en duidelijke werkafspraken moeten worden gemaakt. Daarnaast kan funderingsherstel, in het kader van een samenwerking tussen de NCG en gemeenten, onderdeel zijn van de versterkingswerkzaamheden. Ook die dossiers zullen mogelijk afstemming vergen tussen IMG en NCG.

Lid 11

IMG en NCG hebben met de gemeenten een gezamenlijke werkwijze afgesproken waarin een interventieteam met een onafhankelijk voorzitter (die een doorslaggevende stem heeft) schrijnende situaties gaat oplossen. IMG krijgt hiervoor (tijdelijk) mandaat dat na inwerkingtreding van de wijziging TwG zal worden omgezet in het opdragen van de taak in de hier bedoelde ministeriële regeling. NCG heeft hiervoor een taak en mandaat in het kader van de versterkingsoperatie. In de bestuurlijke afspraken van november 2020 is hiervoor voornamelijk een bedrag van € 50 miljoen gereserveerd. Het interventieteam is op 1 juni 2021 met haar werkzaamheden gestart.

Onderdeel Ba, nieuw artikel 2a, derde en vierde lid

3. Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en het Instituut werken nauw samen en stemmen de uitvoering van de versterking op grond van hoofdstuk 5 en de vergoeding van de schade op grond van hoofdstuk 2 op elkaar af, tenzij eigenaren aangeven dat ze deze afstemming niet willen.

4. Indien de eigenaar van een gebouw dat wenst, wordt de vergoeding van de schade en de versterking van zijn gebouw in samenhang behandeld. De eigenaar krijgt de keuze om de vergoeding van de schade, bedoeld in hoofdstuk 2, en de versterking van zijn gebouw, bedoeld in hoofdstuk 5, te laten coördineren door Onze Minister of door het Instituut.

Lid 3

Het derde lid verplicht beide organisaties de samenwerking en afstemming actief op te zoeken in die gevallen waarin sprake is van zowel schadeafhandeling als versterking, tenzij een eigenaar aangeeft geen samenwerking of afstemming te wensen. De mogelijkheid dat een eigenaar kan aangeven dat de afstemming van het IMG en de NCG niet wordt gewenst, zal worden ingepast in het werkproces voor panden met zowel een schade- als versterkingscomponent. In de huidige praktijk worden dossiers, die zich daarvoor lenen, reeds in voorkomende gevallen onderling afgestemd. Indien een eigenaar aangeeft geen afstemming te wensen, blijven IMG, NCG en gemeenten wel bevoegd om informatie uit te wisselen die nodig is voor de schadebehandeling of versterkingsoperatie (zie hieronder, Onderdeel C artikel 3, vijfde).

Lid 4

Lid 4 geeft aan dat de eigenaar ervoor kan kiezen om de schade en de versterking te laten coördineren door het IMG of de NCG. Een procesmatige coördinatie met klantcontact ligt hier voor de hand, waarbij de inhoudelijke en deskundige behandeling in beginsel bij IMG en NCG blijft en eventuele overlap wordt afgestemd. In beginsel, omdat schadeherstel kan worden en ook in de praktijk al wordt meegenomen met de versterkingsoperatie. Dat het IMG de versterkingsoperatie meeneemt in het kader van schadeafhandeling is praktisch niet uitvoerbaar. Versterking is een andere opdracht die van aard verschilt met de opdracht van schadeafhandeling. Bezien zal moeten worden hoe het IMG een coördinerende rol kan invullen, zonder inhoudelijk de versterking over te nemen. Vanwege de bestuurlijke afspraken, snelheid en doorgang van de versterkingsoperatie, blijft uitgangspunt bij de coördinatie dat de prioriteringsvolgorde van de versterking zoals bepaald door de gemeenten niet doorbroken wordt, een en ander behoudens acuut onveilige situaties.

Onderdeel C artikel 3, vijfde tot en met negende lid

In het vijfde lid wordt "de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties" vervangen door "Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties" en wordt "verstrekken elkaar desgevraagd" vervangen door "verstrekken elkaar desgevraagd of eigener beweging".

5. Het Instituut, de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en het college van burgemeester en wethouders van de betrokken gemeenten verstrekken elkaar desgevraagd de gegevens, waaronder persoonsgegevens, over de afhandeling van aanvragen om schadevergoeding en beslissingen in het kader van de uitvoering van de versterkingsoperatie die noodzakelijk zijn voor een goede uitvoering van deze wettelijke taak

6. Het Instituut informeert Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en het college van burgemeester en wethouders van de betrokken gemeenten indien het gegronde vermoedens heeft dat een gebouw niet voldoet aan de veiligheidsnorm.

7. Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties informeert het Instituut indien hij gegronde vermoedens heeft dat sprake is van een acuut onveilige situatie als bedoeld in artikel 2, zevende lid.

8. Het Instituut, Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en het college van burgemeester en wethouders van de betrokken gemeenten verstrekken niet de gegevens over gezondheid.

9. Bij algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld over de wijze waarop Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en het Instituut de uitvoering van de versterking op grond van hoofdstuk 5 en de vergoeding van schade op grond van hoofdstuk 2 op elkaar afstemmen. De voordracht voor een krachtens dit lid vast te stellen algemene maatregel van bestuur wordt niet eerder gedaan dan vier weken nadat het ontwerp aan beide kamers der Staten-Generaal is overgelegd.

Toelichting

Het wetsvoorstel biedt grondslag om de nodige gegevens uit te wisselen tussen IMG en NCG, met uitzondering van bijzondere persoonsgegevens zoals gegevens over gezondheid. Hierdoor wordt het proces voor gegevensuitwisseling eenvoudiger.

Op basis van het samenwerkingsconvenant is reeds een proces met betrekking tot gegevensdeling ingericht. Hier kan op voortgeborduurd worden.

De inhoud van de AMvB waarin de wijze van onderlinge afstemming wordt vastgelegd, genoemd in het negende lid, heeft consequenties voor de uitvoeringspraktijk. Om ervoor te zorgen dat er een uitvoerbare uitwerking komt en op voorhand zoveel mogelijk de (on)mogelijkheden van de beoogde afstemming in kaart te brengen, zijn beide organisaties reeds betrokken bij de totstandkoming van de AMvB.

Onderdeel Fa, nieuw artikel 13n

Artikel 13n

1. Het Instituut verstrekt aan de eigenaar van een gebouw een vergoeding voor de kosten die hij maakt voor juridische bijstand en bouwkundig en financieel advies ten behoeve van:

a. de aanvraag om vergoeding van schade en de afwikkeling van schade;
b. het instellen van bezwaar of beroep tegen een besluit van het Instituut op grond van deze wet.

2. Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties verstrekt aan de eigenaar van een gebouw een vergoeding voor de kosten die hij maakt voor juridische bijstand en bouwkundig en financieel advies ten behoeve van:

a. het voorbereiden van een versterkingsbesluit en de uitvoering van de versterkingsmaatregelen;
b. het instellen van bezwaar of beroep tegen een besluit van Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties op grond van deze wet.

3. De vergoeding voor juridische bijstand en bouwkundig en financieel advies wordt rechtstreeks uitbetaald aan degene die deze heeft verleend, tenzij de eigenaar aangeeft dit niet te willen.

4. Bij regeling van Onze Minister en Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties kunnen nadere regels worden gesteld over de wijze waarop de vergoeding van de kosten, bedoeld in het eerste en tweede lid, plaatsvindt en de procedure die daarvoor geldt.

Toelichting

Blijkens de Memorie van Antwoord die bij de Eerste Kamer is ingediend is de minister voornemens dit artikel niet in werking te laten treden.

Mocht het artikel wel op enig moment in werking treden dan geldt dat het afwijkt van de huidige wettelijke kaders (met name artikel 6:96, tweede lid, onder b, Burgerlijk Wetboek en artikel 7:15 van de Algemene wet bestuursrecht) en de daarop gebaseerde praktijk en heeft het artikel in potentie grote financiële consequenties. Zo ontbreken, anders dan in de huidige (wettelijke) kaders, voorwaarden voor het toekennen van een vergoeding van kosten, is daaraan geen maximum verbonden en ontbreekt een redelijkheidstoets.

Het artikel legt de verantwoordelijkheid voor de uitvoering bij IMG en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Dit zal, mocht het wetsartikel in de toekomst in werking treden, nader uitgewerkt moeten worden voor toepasbaarheid in de praktijk.

Verder wordt in het kader van de versterkingsoperatie en op grond van de bestuurlijke afspraken d.d. 6 november 2020 voorzien in een onafhankelijke herbeoordelingsadviseur die kan adviseren over de vraag om te kiezen voor een herbeoordeling dan wel een versterkingsadvies. Ook wordt op advies van onder meer de Nationale Ombudsman en maatschappelijke organisaties door meerdere partijen

gewerkt aan onafhankelijk advies voor eigenaren die na een uitleg van NCG nog vragen over de uitvoering van de versterking van hun pand hebben.

Onderdeel F, nieuw artikel 13j, lid 8

8. Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties kan bij de aanspraak, bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, voor zover de versterkingsmaatregelen tevens voorzien in herstel van schade en dit redelijk is, rekening houden met de door het Instituut uitgekeerde of uit te keren vergoeding van deze schade.

Toelichting

Ook dit artikel 13j, lid 8 zal gevolgen hebben voor de uitvoeringspraktijk. NCG kan, indien versterkingsmaatregelen tevens voorzien in herstel van schade, rekening houden met een door het IMG uitgekeerde of uit te keren vergoeding van schade. Tevens kan NCG bij de versterkingsoperatie voorzien in het herstel van schade. In dat kader zal onderling informatie worden uitgewisseld.